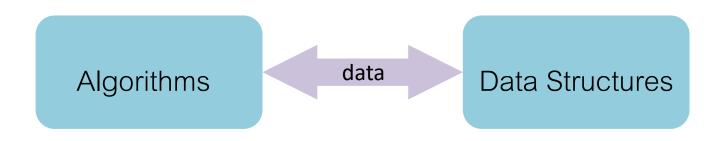
บทที่ 1 โครงสร้างข้อมูลเบื้องต้น

สุนทรี คุ้มไพโรจน์

การเขียนโปรแกรมภาษาคอมพิวเตอร์

พื้นฐานที่สำคัญคือ

- อัลกอริทึม(Algorithms)
- โครงสร้างข้อมูล (Data Structures)

อัลกอริทึม

- ลำดับขั้นตอนวิธีในการทำงานของโปรแกรมเพื่อแก้ปัญหาใดปัญหาหนึ่ง
- การปฏิบัติตามขั้นตอนที่ถูกต้อง ช่วยแก้ปัญหาหรือประมวลผลให้สำเร็จ ได้ตามต้องการ

A data structure

"An organization of information, usually in memory, for better algorithm efficiency."

Credit: Black, Paul E. (15 December 2004). "data structure". In Pieterse, Vreda; Black, Paul E. (eds.).

Dictionary of Algorithms and Data Structures [online].

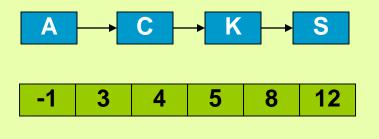
National Institute of Standards and Technology.

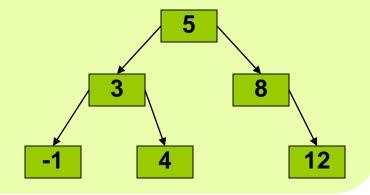
โครงสร้างข้อมูล

- การจัดเก็บข้อมูลเป็นกลุ่มที่สัมพันธ์กันเข้าไว้ด้วยกัน
- อาจจะเป็นการรวมระหว่างข้อมูลประเภทเดียวกัน ต่างประเภทกัน หรือ ต่างโครงสร้างข้อมูลกันก็ได้
 - พื่อให้สะควกในการเรียกใช้
 - เพื่อประสิทธิภาพของการใช้งาน

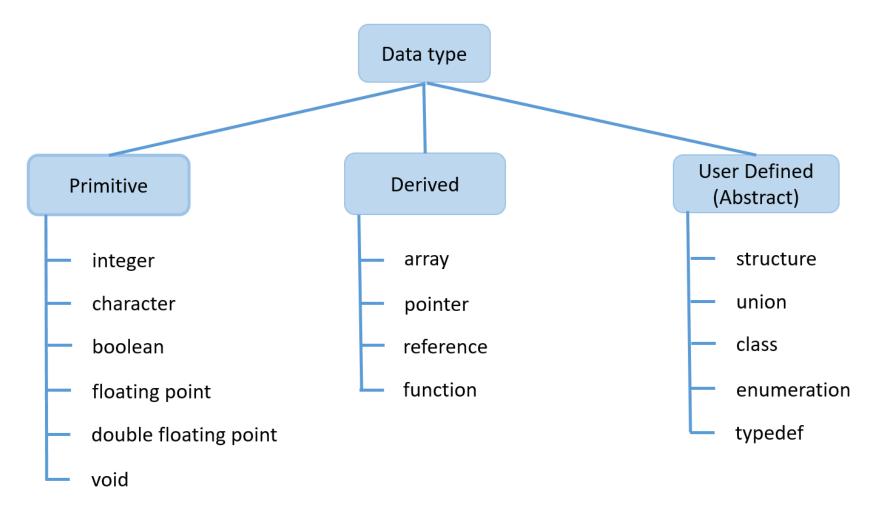
ประเภทของโครงสร้างข้อมูล

- Basic Data Type(ประเภทข้อมูลพื้นฐาน)
 - Primitive Data Type(มีในภาษานั้นๆแล้ว) เช่น char, int, float
 - Structure Data Type(มีในคลังคำสั่งของภาษานั้นๆ) เช่น array, struct
 - Pointer
- Abstract Data Type (ประเภทข้อมูลนามธรรมหรือประเภทข้อมูลที่สร้างขึ้น)
 - Linear Data Structure
- Non-linear Data Structure

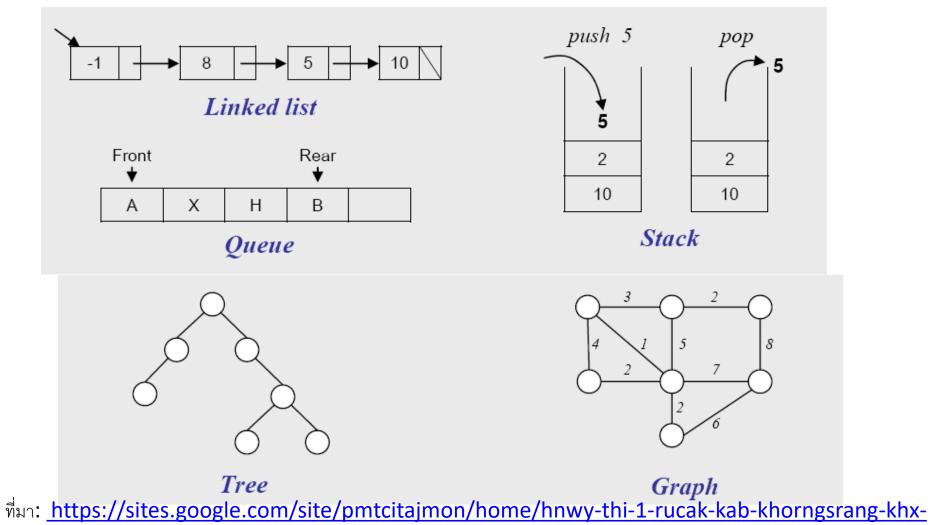

Data Type ในภาษา C

ที่มา: https://www.geeksforgeeks.org/c-data-types/

Abstract Data Types

ทีมา: https://sites.google.com/site/pmtcitajmon/home/hnwy-thi-1-rucak-kab-khorngsrang-khx-mul-laea-xal-kx-ri-thum

ประโยชน์ของโครงสร้างข้อมูลในการเขียนอัลกอริทึม

- เพื่อนำโครงสร้างข้อมูลที่มีอยู่แล้ว มาประยุกต์แก้ปัญหา
- เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเขียนโปรแกรม
- เพื่อให้สามารถเลือกใช้โครงสร้างข้อมูลและอัลกอริทึมที่เหมาะสมใน งานนั้นๆ

Basic Data Type

บนตบบูล	(Bytes)	หลาเสีย(พลย)	in C
char	1	-128 ถึง 127	%с
signed char	1	-128 ถึง 127	%c
unsigned char	1	0 ถึง 255	%u
int	4	-2,147,483,648 ถึง 2,147,483,647	%d
unsigned int	4	0 ถึง 4,294,967,295	%u
short int	2	-32,768 ถึง 32,767	%hd
unsigned short	2	0 ถึง 65,535	%hu
long	8	-(2 ⁶³) to (2 ⁶³)-1	%ld
float	4		%f
double	8		%lf

https://www.geeksforgeeks.org/data-types-in-c/

พิสัยในการเก็บข้อมูล

- พิสัยในการเก็บข้อมูลที่เป็นเลขฐานสอง (Binary system) นั้น คำนวณจากจำนวนบิตที่ใช้ในการจัดเก็บต่อหนึ่งตัวอักษรหรือตัวเลขหนึ่ง
- 1 bytes = 8 bits
- กรณีของ int ใช้ 4 bytes = 32 bits
 บิตแรกแทนเครื่องหมาย
 เหลือจำนวนบิตที่แปลงเป็นตัวเลขได้ 31 บิต
 2³¹ = 2,147,483,648

ดังนั้นหากจัดเก็บในรูป 2's complement พิสัยของ int คือ - 2,147,483,648 ถึง 2,147,483,647

ตัวอย่างโปรแกรมพิมพ์ค่าสูงสุดต่ำสุดของจำนวนเต็มชนิดต่างๆ(L1.C)

L1.c

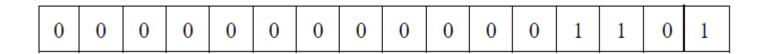
```
// Program MaxMin.c
 2
 3
    #include <stdio.h>
 4
    #include <limits.h>
 5
 6
   ■int main() {
 7
        printf("Constants\t Value\n");
 8
        printf("CHAR BIT\t %d\n", CHAR BIT);
        printf("CHAR MAX\t %d\n", CHAR MAX);
 9
        printf("CHAR MIN\t %d\n", CHAR MIN);
10
        printf("SCHAR MAX\t %d\n", SCHAR MAX);
11
        printf("SCHAR MIN\t %d\n", SCHAR MIN);
12
13
        printf("UCHAR MAX\t %u\n", UCHAR MAX);
14
        printf("INT MAX\t %d\n", INT MAX);
        printf("INT MIN\t %d\n", INT MIN);
15
16
        printf("UINT MAX\t %u\n", UINT MAX);
        printf("SHRT MAX\t %hd\n", SHRT MAX);
17
        printf("SHRT MIN\t %hd\n", SHRT MIN);
18
19
        printf("USHRT MAX\t %hu\n", USHRT MAX);
20
        printf("LONG MAX\t %ld\n", LONG MAX);
        printf("LONG MIN\t %ld\n", LONG MIN);
21
22
        printf("ULONG MAX\t %lu\n", ULONG MAX);
23
        return 0;
24
```

เลขจำนวนเต็ม (Integer)

• เซตของจำนวนเต็ม

• เก็บข้อมูลในหน่วยความจำ(**memory**)ของคอมพิวเตอร์ ในรูปเลขฐานสอง

ตัวอย่าง integer ที่มีค่าเท่ากับ 13 สามารถเก็บได้ดังนี้

ข้อมูลชนิดจำนวนเต็มในภาษา C

• ตัวอย่างการประกาศข้อมูลชนิดจำนวนเต็ม

int age;

• ตัวอย่างการกำหนดค่าให้กับตัวแปร

age
$$= 15$$
;

ตัวอย่างโปรแกรมพิมพ์พิกัดของจุด(L2.c) จากหนังสือ สสวท.

L2.c

```
1 // Program: Coord.c
2 //จาก หนังสือเรียน สสาท.
3 #include <stdio.h>
4 =void main() {
    int x1 , y1;
    int x2=5, y2=0;
    x1=2;
    y1=3;
    printf("The first coordinate is (%d, %d).\n", x1,y1);
    printf("The second coordinate is (%d, %d).\n", x2,y2);
11 }
12
```

เลขฐาน

- คอมพิวเตอร์มีพื้นฐานมาจากเลขฐาน 2
- ตัวอย่างเลขฐาน 2 (1101)₂

$$= 1x2^3 + 1x2^2 + 0x2^1 + 1x2^0$$

$$= 8 + 4 + 0 + 1$$

$$= (13)_{10}$$

• ตัวอย่างโปรแกรมพิมพ์เลขฐานต่างๆ (L3.C)

L3.c

```
1 // program: prnD-O-X.c
   #include <stdio.h>
   pvoid main() {
        int a=78;
 6
7
8
9
        printf("Value %d in decimal is %d.\n", a,a);
        printf("Value %d in octal is %o.\n", a,a);
        printf("Value %d in hexadecimal is ", a);
        printf("%x or %X. \n", a,a);
10
12
13
```

แปลงเลขฐาน

- จาก ฐาน 10 🛨 53 ไปเป็น ฐาน 2
- จาก ฐาน 10 🛨 53 ไปเป็น ฐาน 8
- จาก ฐาน 10 🛨 53 ไปเป็น ฐาน 16
- จาก ฐาน 2 -> **11101** ไปเป็น ฐาน 10
- จาก ฐาน 8 🛨 57 ไปเป็น ฐาน 10
- จาก ฐาน 16 🛨 5A ไปเป็น ฐาน 10
- จาก ฐาน 10 🗕 8 ไปเป็น ฐาน 3
- นาฬิกา ก็ใช้ระบบเลขฐาน เหมือนกัน?

Binary number representation

- Unsigned representation
- Signed magnitude representation
- 1's complement system
- 2's Complement System

Binary value	Unsigned interpretation	Signed magnitude representation	Ones' complement interpretation	Twos' complement interpretation
00000000	0	+0	+0	+0
00000001	1	1	1	1
:	:	:	:	:
01111101	125	125	125	125
01111110	126	126	126	126
01111111	127	127	127	127
10000000	128	-0	- 127	-128
10000001	129	-1	- 126	- 127
10000010	130	-2	- 125	- 126
:	:	:	:	:
11111101	253	- 125	-2	-3
11111110	254	- 126	-1	-2
11111111	255	-127	-0	-1

Signed magnitude representation

- มีการแบ่งพื้นที่เป็น 2 ส่วน คือส่วน magnitude (ค่าขนาดของบิต ตัวเลข) และ sign bit ที่จะอยู่ที่บิตที่มีค่าสูงสุด
- ตัวอย่างการเก็บ จำนวนเต็ม 6 และ -6

http://www.cs.gordon.edu/courses/cps111/Notes/Binary%20number%20system/binary.html

1's complement system

- ส่วนเติมเต็มหนึ่ง
- เป็นการเปลี่ยนค่าสถานะของทุกบิต(bit)ให้เป็นบิตตรงกันข้าม
- ถ้าบิตเป็น 1 ให้เปลี่ยนเป็น 0 และถ้าบิตเป็น 0 ให้เปลี่ยนเป็น 1
- ตัวอย่างที่ 1

```
+12 = 0000 1100
```

-12 = 1111 0011 (ส่วนเติมเต็มหนึ่ง)

• ตัวอย่างที่ 2

```
+18 = 0001 \ 0010
```

-18 = 1110 1101 (ส่วนเติมเต็มหนึ่ง)

2's Complement System

- ส่วนเติมเต็มสอง
- เกิดจาก 1's complement บวก 1 ที่บิตขวาสุด(หลังสุด)
- ตัวอย่างที่ 1
- \bullet +12 = 0000 1100
- -12 = 1111 0011 (ส่วนเติมเต็มหนึ่ง)
- 1111 0011 + 1
- -12 = 1111 0100 (ส่วนเติมเต็มสอง)

ที่มา: https://www.geeksforgeeks.org/binary-representations-in-digital-logic/

การดำเนินการบวกเลขจำนวนเต็ม

- ให้นำเลขฐานสองของทั้ง 2 จำนวนมาบวกกัน
- ตัวอย่าง 1 การหาผลบวกของ 5 + 7
- 00000101 คือ 5
- <u>+00000111</u> คือ 7
- 00001100 ผลลัพธ์ คือ 12

การดำเนินการถบเลขจำนวนเต็ม

- ให้ใช้วิธีการบวก
- ให้ตัวเลขหลังเครื่องหมายลบ คือ เลขจำนวนเต็มลบ
- ให้หา 2's complement ของเลขจำนวนเต็มลบนั้น เพราะคอมพิวเตอร์ จัดเก็บโดยใช้ระบบ 2's complement
- บวกตัวเลขที่อยู่ด้านหน้ากับ 2's complement ของตัวเลขที่อยู่ด้านหลัง
- **ตัวอย่าง 5-6 คือ** การหาผลบวกของ 5 + (-6)
- 00000101 คือ 5
- + 1 1 1 1 1 0 1 0 คือ 2's complement ของ -6
- <u>1111111 ผลที่</u>ได้เป็น **2's complement** ของ -1

การตรวจความผิดพลาด

Overflow

- ปรากฏการณ์ การลัน
- เกิดขึ้นในกรณีที่ผู้โปรแกรมคำนวณแล้วได้ตัวเลขที่มีขนาดใหญ่กว่าความจุของ
 หน่วยความจำ ส่วนใหญ่เกิดจากการบวกแล้วได้จำนวนเต็มที่เกินขนาดความจุ

Underflow

- ปรากฏการณ์ น้อยเกินกว่าจะเก็บ
- เกิดขึ้นในกรณีที่ผู้โปรแกรมคำนวณแล้วได้ตัวเลขที่มีค่าน้อยมากจนไม่สามารถ นำไปเก็บในหน่วยความจำได้ ตรงข้ามกับ overflow

27

Real(จำนวนจริง)

- เป็นเลขทศนิยม floating point
- โดยทางวิทยาศาสตร์จะเขียนให้อยู่ในรูป normalized เช่น
 - -1.52×10^{15}
 - สำหรับเลข -0.001 สามารถเขียนให้อยู่ในรูป normalized ได้เป็น -1.0 x 10^{-3}
- จัดเก็บข้อมูลในหน่วยความจำในรูปเลขฐานสองเช่นเดียวกับ Integer
- เลขฐานสองที่ normalized เขียนคล้ายกับเลขฐานสิบ ตัวอย่างเช่น

$$1.1011 \times 2^5 = 110110$$

ตัวอย่างโปรแกรมจำนวนจริง L11.c

```
#include <stdio.h>
   □void main() {
         int num1, num2, num3, sum;
         float ave;
         printf("Enter First Integer:");
         scanf("%d", &num1);
         printf("Enter Second Integer:");
10
         scanf ("%d", &num2);
         printf("Enter third Integer:");
         scanf("%d", &num3);
13
         sum = num1 + num2 + num3;
14
         ave = (float) sum/3;
15
         printf("\nAverage of the three numbers is %6.4f.\n", ave);
16
```

Real(จำนวนจริง)

- การแปลงเลขทศนิยมฐานสิบ ให้เป็น เลขทศนิยมฐานสอง
- ตัวอย่าง จำนวนจริง 6.625 มีค่าเลขฐานสองเท่ากับ 110.101

$$1x2^2 + 1x2^1 + 0x2^0 + 1x2^{-1} + 0x2^{-2} + 1x2^{-3}$$
 และมีค่าเท่ากับ

$$4 + 2 + 0 + \frac{1}{2} + \frac{0}{4} + \frac{1}{8} = 6.625$$

- เขียนให้อยู่ในรูป normalized (110.101)₂ = (1.10101)₂ x 2²
- $110110 = 1.101100 \times 2^5$

การแปลงเลขฐานสิบเป็นเลขฐานสอง

ให้คูณเลขทศนิยมฐานสิบด้วย 2 จนกว่า เลขทศนิยมจะมีค่าเป็นศูนย์ ผลลัพธ์คือเลขจำนวนเต็ม(หน้าจุดทศนิยม) แต่ละครั้งจะเป็น ค่าเลขฐานสองที่ได้
 ตัวอย่างเช่น 0.125

$$0.125 \times 2 = 0.25$$
 $0.25 \times 2 = 0.50$
 $0.5 \times 2 = 1.00$

จำนวนจริง 0.125 มีค่าเลขฐานสองเท่ากับ 0.001

31

หน่วยความจำที่ใช้เก็บจำนวนจริง

- ตัวแปร float จะใช้รูปแบบ single precision ใช้หน่วยความจำขนาด 32 บิต
- ตัวแปร double จะใช้รูปแบบ double precision ใช้หน่วยความจำขนาด 64 บิต
- การจัดเก็บจะแบ่งออกเป็น 3 ส่วน
 - บิตเครื่องหมาย(S) มีค่าเป็น 0 สำหรับกรณีที่จำนวนจริงมีค่าบวก
 มีค่าเป็น 1 กรณีที่จำนวนจริงมีค่าเป็นลบ
 - แมนทิสซ่า (mantissa) ใช้เก็บตัวเลขที่อยู่หลังจุดทศนิยม
 - เลขยกกำลัง (exponent) ซึ่งจะมีทั้งยกกำลังเป็นบวก และเป็นลบ

	Single 8 bit Double 11 bit	Single 23 bit Double 52 bit
S	exponent	mantissa

http://cstl-csm.semo.edu/xzhang/Class%20Folder/CS280/Workbook HTML/FLOATING tut.htm

32

Mantissa

- ก่อนจัดเก็บค่า mantissa ต้องถูก normalized ก่อน
- ตัวอย่างเช่น เลข (13.625)₁₀ = (1101.101)₂
- ทำการ normalized จะได้ 1.101101 x 2³
- โดยการจัดเก็บ เลข 1 ที่อยู่หน้าจุดทศนิยมจะถูกตัดทิ้ง เนื่องจากซ้ำซ้อน
- ให้นิสิตลองทำ normalized ของตัวเลขต่อไปนี้
 - 0.001101, 1.001, 1000100.1

Exponent

- การจัดเก็บในหน่วยความจำตามมาตรฐานของ IEEE 754 สำหรับตัวแปร
 float (single precision) ใช้เนื้อที่ 32 บิต
- ส่วนของ exponent ใช้เนื้อที่ 8 บิต
- ช่วงตัวเลขของ exponent ที่เป็นไปได้คือ -127 ถึง 128
- ค่าเลขยกกำลังที่จัดเก็บ = ค่ายกกำลังที่คำนวณได้จริง + ค่า bias(127)
- เพื่อปรับ exponent ให้เป็นตัวเลข unsigned

Exponent (E)	Adjusted (E + 127)	Binary Representation
5	+162	10100010
0	+127	0111111
-10	+117	01110101
128	+255	11111111
-1	+126	01111110

http://cstl-csm.semo.edu/xzhang/Class%20Folder/CS280/Workbook HTML/FLOATING tut.htm

- ตัวอย่างการเก็บ 6.625 ในหน่วยความจำขนาด 32 บิต
- แปลงเป็นเลขฐานสองจะได้ 110.101
- เขียนให้อยู่ในรูป normalized $(110.101)_2 = (1.10101)_2 \times 2^2$
- จับเก็บในหน่วยความจำดังนี้

S	exponent	mantissa
0	1000 0001	101 0100 0000 0000 0000 0000

- ให้นิสิตลองจัดเก็บค่าต่อไปนี้
 - *-*1.01**,** 0.001101**,** 111001.01

S	exponent	mantissa
0	5+127	110 0101 0000 0000 0000 0000

How about?

• 0.0

36

Real(จำนวนจริง) ในภาษาซี

ประกอบด้วย

- float, double, long double
- ตัวแปรชนิด float มีจำนวนตำแหน่งทศนิยมน้อยกว่า double และ long double ตามลำดับ
- รูปแบบการพิมพ์ **%f** ใช้แสดงข้อมูลจำนวนจริง เช่น 300.545
- รูปแบบการพิมพ์ %e ใช้แสดงข้อมูลจำนวนจริงในรูปสัญลักษณ์เชิง วิทยาศาสตร์ เช่น 3.00545e+02 และ 3.00545E+02 ตามลำดับ

ตัวอย่างโปรแกรมจำนวนจริง L12.c, L6.c

L12.c

```
#include <stdio.h>
3
  pvoid main() {
       float s;
4
5
6
       s = 300.545;
       printf("\nScore are %f %6.4f %e %E\n", s, s, s,s);
8
```

L6.c

```
#include <stdio.h>
   □void main() {
 4
        float tempFri;
        double tempSat;
 6
        long double tempSun;
 8
        tempFri = 12.345;
 9
        printf("Friday temperature: %7.2f, ", tempFri);
10
        printf("%10.3e, %10.3E.\n",tempFri, tempFri);
11
        tempSat = 12.465e-5;
12
        printf("Saturday temperature: %7.21f, ", tempSat);
13
        printf("%10.5le, %10.5lE.\n",tempSat, tempSat);
14
        tempSun = 584.365E+17;
15
        printf("Sunday temperature: %7.2Lf, ", tempSun);
16
        printf("%10.3Le, %10.3LE.\n", tempSun, tempSun);
17
18
    }
19
```

ข้อมูลตัวอักขระ

ตัวอักขระแต่ละตัวแทนด้วยรหัสใบนารี เช่น อักขระ A แทนด้วยรหัสไบนารี 01000001 อักขระ T แทนด้วยรหัสใบนารี 01010100 'A' ແລະ 'T' เมื่อนำอักขระนี้ไปเก็บไว้ในหน่วยความจำขนาด 16 บิต จะได้ 0 0 1 0 0 0 1 0 1 1 0 1 A

• ตัวอย่างโปรแกรม (L4.c)

L4.c

```
//from https://www.programiz.com/c-programming/c-input-output
    #include <stdio.h>
    int main()
 4
   □ {
 5
        char chr;
 6
        printf("Enter a character: ");
        scanf ("%c", &chr);
 8
        // When %c text format is used,
10
        // character is displayed in case of character types
11
        printf("You entered %c.\n",chr);
12
13
        // When %d text format is used,
14
        // integer is displayed in case of character types
15
        printf("ASCII value of %c is %d.", chr, chr);
16
        return 0;
17
18
```

ข้อมูล Boolean

- ข้อมูลประเภทบูลีน คือ ข้อมูลที่มีค่าเป็นจริง (true) หรือเท็จ(false)
- ในภาษา C การเรียกใช้ข้อมูลนี้ ต้อง include library stdbool.h ดังตัวอย่าง L14.c
- ข้อมูลประเภทบูลีนมักจะใช้กับคำสั่งที่มีการเช็คเงื่อนไขการทำงานของ โปรแกรม เช่น คำสั่ง if statement
- ตัวแปรประเภทบูลีน อาจจะใช้ร่วมกับ logical operator ดังใน ตัวอย่าง L15.c
- การใช้ relational operator ทำให้เกิดข้อมูล Boolean
- หมายเหตุ true กับ false เป็น reserved word ในภาษา C

L14.c

```
#include <stdio.h>
    #include <stdbool.h>
   □int main (){
        bool one = true;
 6
        bool zero = 0;
 8
         if (one) {
             printf("Proposition is true.\n");
10
         } else {
             printf("Proposition is false.\n");
11
12
13
         if (zero) {
14
             printf("Proposition is true.\n");
15
         } else {
16
             printf("Proposition is false.\n");
17
18
19
        return 0;
20
```

Boolean logical operator in C

Boolean operator	meaning	example
&&	and	(a>0)&&(b<1)
	or	(x==y) (z==y)
!	not	!(x==0)

ตัวอย่างการใช้งาน

if(x > max) max = x;
if(
$$1 < i \&\& i < 10$$
)

• ตัวอย่างโปรแกรมบูลีน(L5.C,L13.c, L15.c)

44

Relational operator

Relational operator	meaning	example
<	Less than	1<2
<=	Less than or equal	x<=y
>	Greater than	3>4
>=	Greater than or equal	x>=1
==	Equal	5==5
!=	Not equal	6!=6

L5.c

```
//from https://ubuntuforums.org/showthread.php?t=1826759
   #include <stdio.h>
    #include <stdbool.h>
 4
  □bool function(){
       static int i = 0;
 6
       return i++ % 2 == 0;
 8
 9
10
   pint main(){
       int i;
11
12
13
       for (i = 0; i < 10; ++i){
14
          printf("function() returned: %s\n",
                   function() ? "true" : "false");
15
16
17
       return 0;
18
19
```

L13.c

```
#include <stdio.h>
 2
   □int main() {
 4
        int x,y;
 5
 6
        printf("\nEnter an value of x:",);
        scanf ("%d", &x);
 8
        printf("\nEnter an value of y:");
 9
        scanf("%d", &y);
10
        printf("Examples of logical expression\n");
11
        printf("======\\n");
12
        printf(" x && y : %d\n", x&&y);
        printf(" x || y : %d\n",x||y);
13
        printf(" !x : %d\n",!x);
14
15
        printf(" !y : %d\n",!y);
16
        printf(" (x>0) \& \& (y>0): %d\n", (x>0) \& \& (y>0));
17
        printf(" (x>0) \mid | (y>0) : %d \mid (x>0) \mid | (y>0));
18
19
    }
20
```

L15.c

```
#include <stdio.h>
    #include <stdbool.h>
 3
   pint main(){
 4
        bool a = 1;
 5
        bool b = 0;
 6
        // using "and" operator
        if (a && b)
 8
 9
             printf("True && False is True.(wrong)\n");
10
        else
11
             printf("True && False is False. (correct) \n");
12
13
        // using "or" operator
14
        if (a || b)
15
             printf("True | False is True. (correct) \n");
16
        else
17
             printf("True || False is False. (wrong) \n");
18
19
        return 0;
20
```